MAATALOUS

Jos yli viisivuotiaan nurmen ilmoittaa ekologiseksi alaksi, se ei ole pysyvää nurmea. **NEUVOTTELEVA VIRKAMIES PIA LEHMUSVUORI, MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ**

Nurmivaatimus kulkee lohkon mukana

Pysyvän nurmen mahdollinen ennallistamisvaatimus kulkee lohkon mukana. Ekologinen ala vapauttaa pysyväksi nurmeksi luokittelulta Etelä-Suomessa.

KARI SALONEN

Maa- ja metsätalousministeriö yrittää muuttaa pysyvän nurmen säilyttämisvaatimusta neuvotteluissa EU:n komission kanssa.

Pysyvän nurmen ennallistamisvaatimus voi siirtyä jopa sukupolvelta seuraavalle.

”Pysyvän nurmen mahdollinen ennallistamisvelvoite kohdistuisi EU-asetuksen mukaan niihin viljelijöihin, joilla on hallinnassaan edeltävän kahden vuoden aikana pysyvästä laitumesta tai pysyvästä nurmesta muuhun käyttöön otettua alaa”, neuvotteleva virkamies **Pia Lehmusvuori** maa- ja metsätalousministeriöstä sanoo.

”Näin olleen pysyvän nurmen vaatimus kohdistuu siihen, jolla lohko on hallinnassaan. Sukupolvenvaihdoksissa siis seuraavaan polveen.”

Samoin, jos pysyvä nurmi on ollut vuokralla ja vuokralainen vaihtuu, uuden vuokralaisen on vastattava ennallistamisvelvoitteesta.

Tai, jos pysyvä nurmi palaa vuokraamisen jälkeen omistajan viljelyyn, omistaja vastaa mahdollisesti vaadittavasta ennallistamisesta.

Pysyväksi nurmeksi ilmoitetuilla alueilla saa edelleen viljellä muitakin kuin nurmikasveja. Ainoastaan siinä tapauksessa, että pysyvän nurmen määrä laskee yli viisi prosenttia koko Suomessa, viljelijä saattaa joutua muuttamaan vastaavan määrän pintaalaa viideksi vuodeksi nurmelle.

”Etukäteen on vaikea arvioida, tulisiko Suomessa ennallistamismenettely käyttöön koskaan tai jos tulisi, niin milloin”, ministeriöstä sanotaan.

Ekologinen ala vapauttaa

”Alueilla ja tiloilla, joilla on viherryttämistuen ekologisen alan velvoite, yli viisi vuotta nurmena olleen alan voi ilmoittaa viherkesannoksi ja merkitä sen ekologiseksi alaksi. Jos yli viisivuotiaan nurmen ilmoittaa ekologiseksi alaksi, se ei ole pysyvää nurmea”, Lehmusvuori sanoo.

Ekologisen alan kesannolla ei saa olla maataloustuotantoa kesantokauden aikana.

Ekologisen alan vaatimus koskee tietyn kokoisia tiloja Varsinais-Suomessa, Uudellamaalla ja Ahvenanmaalla.

Ei koske luomutiloja

Pysyvien nurmien säilyttämisvaatimus ei koske luomutiloja. Luomualat vapautuvat automaattisesti viherryttämistuen vaatimuksista, mutta saavat kuitenkin viherryttämistuen.

Joissain tapauksissa luomuviljelijä ei ehkä halua vapautusta vaatimuksista. Hän voi silloin ilmoittaa siitä tukihakemuksessaan.

Tämä vaihtoehto saattaa kiinnostaa viljelyn monipuolistamisvaatimusten vuoksi esimerkiksi sellaisia tiloja, joilla on osa maatalousmaasta luomussa ja osa tavanomaisessa viljelyssä, Lehmusvuori kertoo.

Pysyvien nurmien ennallistamisvelvoite koskee sellaisia tiloja, joilla on yli 75 prosenttia nurmea. ”75 prosentin nurmipoikkeus koskee viherryttämistuen vaatimuksista vain viljelyn monipuolistamisvaatimusta ja ekologisen alan vaatimusta”, Lehmusvuori sanoo.

75 prosentin nurmipoikkeuksella viherryttämisestä vapautetut tilat eivät voi ilmoittaa ekologista alaa.

Yli viisi vuotta nurmella olleita lohkoja ei määritellä pysyviksi nurmiksi jos:

Etelä-Suomi*	Pohjois-Suomi
■ ala ilmoitetaan ekologiseksi alaksi	
TAI ■ pelto kynnetään 30.6. mennessä	■ pelto kynnetään 30.6. mennessä
TAI ■ tila on luomutila	TAI ■ tila on luomutila

* Varsinais-Suomi, Uusimaa ja Ahvenanmaa

Neuvottelut jatkuvat

Suomi yrittää hakea ymmärrystä EU komissiosta suomalaiselle nurmituotannolle.

Ministeriö jatkaa tammikuussa neuvotteluja EU:n komission kanssa niin, että Suomen olot voitaisiin ottaa paremmin huomioon pysyvien nurmien säännöissä.

Ministeriön mielestä pysyvän nurmen säilyttämisvaatimuksessa tulisi ottaa huomioon, että Suomessa perinteisesti viljellään nurmisäilörehua maissisäilörehun sijaan ja lyhyen laidunkauden vuoksi karjalle tarvitaan runsaasti nurmisäilörehua ja kuivaa heinää, sanoo osastopäällikkö **Risto Artjoki** maa- ja metsätalousministeriöstä.

”Pohjoisten luonnonolojen vuoksi nurmikasvustoja uudistetaan paljon suoraan nurmelta nurmelle ilman suojaviljaa. Ministeriön mielestä pysyvien nurmien vaatimusten ei tulisi koskea tällaisessa aktiivisessa tuotannossa olevia nurmia.”

Uhkaako rehupula?

Nurmien ympärillä käytävässä yleisessä keskustelussa on jo herännyt pelkoja, tuleeko ensi talvena rehupula, jos nurmia kynnetään nyt normaalia enemmän ja jos nurmia ilmoitetaan eteläisimmässä Suomessa ensi kesäksi ekologisen alan viherkesannoiksi.

Ministeriöllä ei ole rehupulasta arviota.

Ministeriöstä muistutetaan, että nimitys ”pysyvä nurmi” ei merkitse sitä, että kyseisellä lohkolla olisi viljeltävä jatkuvasti nurmikasveja. Sillä saa viljellä muitakin kuin nurmikasveja.

Tuotannossa olevaa pysyvää nurmea voi lannoittaa, sillä voi käyttää kasvinsuojeluaineita ja sen voi muokata ja kasvuston uusia.

Viljelijä voi tarkastaa hallinnassaan olevien lohkojen edellisten vuosien kasvikoodit omista aiemmista hakemuksistaan, maataloushallinnon sähköisestä Vipu-palvelusta tai kysyä ne kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta.

Lisäksi keväällä Vipu-palveluun ja viljelijöille lähetettävään esitäyttötiedot sisältävään tulosteeseen lisätään tieto siitä, millä peruslohkoilla on ollut nurmea viisi vuotta peräkkäin.

Koska kasvulohkoja ei ole vielä aikaisemmin tukihakemuksiin piirretty, vain sellaiset peruslohkot voidaan ottaa huomioon, jotka ovat kokonaan nurmea.

Listat niistä kasvikoodeista, jotka tänä ja menneinä vuosina sekä tulevina vuosina katkaisevat viiden vuoden tarkastelujakson julkaistaan myöhemmin tammikuussa Maaseutuviraston sivuilla osoitteessa www.mavi.fi

Pysyväksi nurmeksi voi ilmoittaa vain lohkoja, jotka ovat jo olleet vähintään viisi vuotta nurmella.

TUURE KIVIRANTA

Nurmien kohtalo ratkaistava 15.6. mennessä

Pysyvien nurmien kannalta tukihakemuksen viimeinen muutospäivä eli 15.6. on ratkaiseva: ne lohkot, jotka tukihakemusten mukaan ovat kuudetta vuotta yhtäjaksoisesti nurmella, lasketaan tänä vuonna viherryttämistuen mukaisiksi pysyviksi nurmiksi, kertoo maa- ja metsätalousministeriön neuvotteleva virkamies **Pia Lehmusvuori**.

MT kertoi 17. joulukuuta, että monet viljelijät ovat viime viikkona kyntäneet nurmia sen pelossa, että ne muuttuisivat pysyviksi nurmiksi. Toimitukseen yhteyttä ottanut lukija tiedusteli, milloin nurmi on viimeistään kynnettävä, jotta sitä ei lasketa pysyväksi nurmeksi.

Käytännössä tuo päivä on tukijärjestelmän mukainen viimeinen kylvöpäivä eli 30.6. Tuolloin lohkolla pitää olla kylvettynä muuta kasvia kuin nurmea.

Ministeriöstä muistutetaan, että Natura-alueella sijaitsevat pysyvät nurmet on joka tapauksessa säilytettävä. Niitä ei saa ottaa muuhun käyttötarkoitukseen eli niitä ei saa kyntää.

JUHANI REKU

Koko tilan voi ilmoittaa ekologiseksi alaksi

Etelä-Suomessa vaaditaan tietyn kokoisilta tiloilta ekologista alaa vähintään viisi prosenttia tilan peltoalasta.

Ekologista alaa voi myös ilmoittaa yli viisi prosenttia, kertoo neuvotteleva virkamies **Pia Lehmusvuori** maa- ja metsätalousministeriöstä.

”Enimmäismäärässä on muistettava se, että viherryttämistuessa on viljelyn monipuolistamisen vaatimus. 10–30 hehtaarin tiloilla on viljeltävä vähintään kahta kasvia, ja AB-tukialueella yli 30 hehtaarin tiloilla vähintään kolmea kasvia.”

Kahden kasvin vaatimuksen tiloilla pääkasvia ei saa olla yli 75 prosenttia peltoalasta ja kolmen kasvin vaatimuksen tiloilla pääkasvia ei saa olla yli 75 prosenttia peltoalasta eikä kahta pääkasvia yli 95 prosenttia peltoalasta.

> »Enimmäismäärässä on muistettava, että viherryttämistuessa on viljelyn monipuolistamisen vaatimus.«
>
> PIA LEHMUSVUORI

Kahden kasvin tilalla voisi esimerkiksi halutessaan pitää 75 prosenttia viherkesantoa ja viljellä 25 prosentilla typensitojakasvejа, kuten hernettä. Tällöin koko pinta-ala voitaisiin lukea ekologiseksi alaksi.

Esimerkiksi viherkesannolle, joka ilmoitetaan ekologiseksi alaksi, voidaan maksaa perustuki, viherryttämistuki ja nuorten viljelijöiden tuki, jos hakija täyttää nuorten viljelijöiden tuen ehdot.

Nämä tuet edellyttävät vastaavalta alalta tukioikeuksien aktivointia.

Lisäksi voidaan maksaa luonnonhaittakorvausta, jos ala on tukikelpoista luonnonhaittakorvauksessa.

Luonnonhaittakorvauksessa kesantoa ja luonnonhoitopeltonurmia voi olla yhteensä enintään 25 prosenttia maatalousmaasta.

Ympäristökorvausta ja kansallisia tukia ei makseta viherkesannolle.

Etelä-Suomessa vaaditaan vähintään 5 prosenttia tilan pintaalasta ekologista alaa. Vaatimus koskee yli 15 hehtaarin tiloja Varsinais-Suomessa, Uudellamaalla ja Ahvenanmaalla. Ei kuitenkaan, jos tilalla on yli 75 prosenttia nurmi-, kesanto tai palkokasvien alaa ja muuta alaa enintään 30 hehtaaria.

Vaatimus ei myöskään koske luomutiloja.

Ekologista alaa ovat kesanto, typensitojakasvien alat ja lyhytkiertoisen energiapuun alat sekä täydentävien ehtojen mukaiset suojellut maisemapiirteet.

Tilat, joilla ei ole ekologisen alan vaatimusta, eivät voi ilmoittaa ekologista alaa.

TUURE KIVIRANTA

Pysyvää laidunta ei saa kyntää ilman lupaa

Pysyvien laidunten ala väheni Suomessa viime vuonna lähes kuusi prosenttia vuoteen 2003 verrattuna. Tämän vuoksi tänä vuonna pysyvän laitumen ottaminen muuhun käyttöön edellyttää, että siihen saa maaseutuelinkeinoviranomaiselta luvan ennakkoon.

Hallitus antanee asiasta asetuksen ensi viikon torstaina. Maa- ja metsätalousministeriön mukaan tarkoitus on, että lupa edellyttää viljelijältä vastaavan suuruisen muun alan muuttamista pysyväksi laitumeksi.

Kyse ei ole viherryttämistuen ehtoihin kuuluvasta pysyvästä nurmesta vaan vaatimus johtuu täydentävistä ehdoista.

Täydentäviin ehtoihin kuuluvat hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset edellyttävät, että vuonna 2003 pysyvänä laitumena ollut maa-ala säilytetään pääosin samassa käytössä.

Jos pysyvän laitumen osuus maatalousmaasta laskee koko maan tasolla yli viisi prosenttia vuoden 2003 osuudesta, Suomen on otettava käyttöön ennakkolupamenettely.

Pysyvien laidunten osuuden kehitystä seurataan kaikissa EU:n jäsenmaissa.

Suomessa pysyvien laidunten suhdeluku on Maaseutuviraston mukaan selvästi pienentynyt vuodesta 2003. Aikaisemmin ennakkolupamenettelyä ei ole kuitenkaan tarvinnut ottaa käyttöön.

JUHANI REKU

Porsaiden virusripulin pelätään leviävän Ukrainasta EU:hun

Ped eli porsaiden tarttuva virusripuli leviää Ukrainassa.

Asiantuntijat muistuttavat sianlihaketjua tautitorjunnan tärkeydestä, jotta virus ei pääse leviämään Euroopan unionin maihin.

Ukrainan EU-naapureita ovat Puola, Slovakia, Unkari ja Romania.

Kansainvälinen eläinlääkärikonsultti ja johtava ped-asiantuntija **John Carr** varoittaa, että Eurooppaan levitessään tauti tappaa 30–35 miljoonaa sikaa vaikuttaen suuresti kansainväliseen sianlihantuotantoon.

Ei aiemmin Euroopassa

Yhdysvaltojen maatalousviranomaisten (Usda) mukaan Ukrainan ped-virus on samaa tyyppiä kuin Kiinassa vuodesta 2010 ja Yhdysvalloissa vuodesta 2013 todettu, mutta erilaista kuin Euroopassa tähän mennessä todetut.

Usdan mukaan Ukrainan viranomaiset eivät myönnä, että maassa olisi todettu ped. Sen sijaa maan suurin sikojen tuottajajärjestö on raportoinut tapauksista.

Ukrainan epidemian arvellaan kiihtyneen viime marras–joulukuussa.

Ped ei kuulu tauteihin, joiden toteamisesta pitää ilmoittaa maailman eläintautijärjestö OIE:lle.

Ped-virus on yleinen useissa sikataloutta harjoittavissa maissa.

Vakavaoireinen ped tappaa sikalaan iskettyään jopa kaikki pikkuporsaat. Myös vanhemmat eläimet voivat sairastua, mutta kuolleisuus ei ole yhtä suuri.

Tautia ei ole tavattu Pohjoismaissa, joiden sikapopulaatio on siksi tartunnalle altis.

Virusripuli levisi Viroon vuonna 2010 aiheuttaen suuria tappioita, muistuttaa Eläintautien torjuntayhdistys ETT.

Yhdysvalloissa ped-tartunta on levinnyt jo noin 30 osavaltioon, ja taudinaiheuttajaksi on todettu sekä ped-virus että PDCoV.

Voimakkaasti tautia aiheuttavaa tartuntaa on todettu myös Kanadassa, Meksikossa, Dominikaanisessa tasavallassa ja Japanissa.

Yli 99-prosenttisesti samankaltainen virus on tunnistettu lisäksi Saksassa ja Italiassa viime vuoden syksyllä.

Toistaiseksi Euroopassa ei ole kuitenkaan nähty voimakkaita taudinpurkauksia.

Suomessa sikaelinkeino päätti viime syksynä kieltää sian veriplasman käytön pikkuporsaiden rehuissa, koska siitä on Kanadassa löydetty virusripulia aiheuttavaa koronavirusta.

MAIJA ALA-SIURUA

Etelä-Suomen maitotukea maksetaan tammikuussa

Maaseutuvirasto maksaa Etelä-Suomen maidontuottajille myönnettyä kansallista lisätukea tammikuun aikana.

Lisätukea maksetaan A- ja B-tukialueiden maidontuottajille 12,5 senttiä litralta. Tuen perusteena on joulukuussa meijeriin toimitettu maitomäärä.

Tuella helpotetaan Venäjän asettaman tuontikiellon vaikutuksia maidontuotannossa.

Korotus rahoitetaan valtion viime vuoden toisessa lisätalousarviossa myönnetystä maatalouden kriisituesta.

Maaseutuvirasto maksaa lisätuen maidon eteläisen litratuen maksujen mukana.

Ensimmäiset maksut ovat viljelijöiden tileillä 14.1. alkaen.

JUHANI REKU

Lisätuen perusteena on joulukuussa tuotettu maitomäärä.